

УДК 69

д.т.н., професор Татарченко Г.О.,
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля,
д. арх., професор Дьомін М.М., доцент Чередніченко П.П.,
Київський національний університет будівництва і архітектури

ВСЕУКРАЇНЬСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ- КОНФЕРЕНЦІЯ "РОЗВИТОК БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО- КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ"

Подано інформацію про Всеукраїнську науково-практичну інтернет-конференцію "Розвиток будівництва та житлово-комунального господарства в сучасних умовах", проведену в Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля в місті Северодонецьку..

Ключові слова: будівництво, житлово-комунальне господарство, підготовка спеціалістів.

На базі Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля 22-23 березня 2017 року було проведено засідання круглого столу Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції "Розвиток будівництва та житлово-комунального господарства в сучасних умовах", в якому взяли участь представники вищих навчальних закладів, Луганської обласної держадміністрації, Северодонецької міської ради, профільних міністерств і відомств, провідних будівельних організацій.

Метою роботи була необхідність визначити основні напрямки роботи кожного підрозділу, окреслити коло проблем в їх роботі, виявити можливості спільного їх вирішення в умовах роботи, що склалися. Коло обговорюваних питань виявився досить широким і різнобічним.

Голова програмного комітету конференції народний архітектор України, завідувач кафедри міського будівництва Київського національного університету будівництва і архітектури (КНУБА) проф. Дьомін Микола Мефодієвич зазначив, що вища технічна освіта повинна спрямовуватись на виробництво, тобто бути професійною, а не лише задовольняти духовні потреби особистості. Він відмітив, що стан капітальних фактів середовища проживання - житловий фонд, заклади культурно-побутового обслуговування населення, системи водопроводу, каналізації, теплопостачання міст, електропостачання та ін. міських вулиць і доріг досягло критичних показників і перетворилося в «нездійснену» проблему як для держави, яка не має ні фінансових засобів, ні матеріальних ресурсів, ні кваліфікованих кадрів для

вирішення навіть найбільш нагальних завдань, так і для міських громад, які також не мають необхідні кошти і населення, яке держава крім усього тисне невідповідними тарифами на комунальне обслуговування не забезпечуючи при цьому навіть мінімальних стандартів якості життя в містах.

З огляду на значне ускладнення проблем планування, забудови, реконструкції та експлуатації міст України, істотне (за останні десятиліття) скорочення кількості кваліфікованих фахівців зайнятих у сфері містобудування та міського господарства, підготовку фахівців, які володіють сучасними інноваційними технологіями в області проектування, будівництва, державного і муніципального управління процесами функціонування і розвитку населених місць, а також методами експлуатації об'єктів і систем комунального господарства слід вважати вельми актуальною.

Декан будівельного факультету КНУБА д.т.н., проф. Іванченко Григорій Михайлович зазначив, що орієнтири для стандарту вищої освіти мають бути визначеними роботодавцями в професійних стандартах в галузі архітектури та будівництва, яких, на жаль, ще немає. Відсутність професійних стандартів відносить всі будівельні професії до «нерегульованих», що унеможлиблює формулювання у стандартах вищої освіти (а також і в дипломах про вищу освіту) професійної кваліфікації «інженер».

Завідувач кафедри міського будівництва та господарства Східноукраїнського національного університету професор Татарченко Галина Олегівна також торкнулася проблем підготовка спеціалістів з урахуванням потреб підприємств області и того, що університет та кафедра є переміщеними. Для ефективної роботи кафедри, що випускає бакалаврів і магістрів за фахом 192 «Будівництво та цивільна інженерія» (спеціалізація «Міське будівництво іта господарство») потрібна взаємодія з усіма департаментами, службами та підприємствами області відповідного напрямку, щоб знати потреби, актуальні завдання, мати бази проходження практик, забезпечувати підготовку і перепідготовку фахівців потрібного профілю. Крім того, вона повідомила, що міністерство освіти і науки України проводить реформи вищої освіти та університетам надано право самим формувати вміння і компетентності, які повинні придбати випускники кожного профілю, і це є важливим фактором спільної співпраці із забезпечення регіону затребуваними фахівцями.

Начальник департаменту житлово-комунального будівництва та господарства Луганської Облдержадміністрації Сурай Віталій Анатолійович представив три пріоритетних напрямки роботи:

- централізоване водопостачання та водовідведення;
- утилізація побутових відходів;
- альтернативні джерела теплопостачання.

Він відзначив, що в поточному році було презентовано та обговорено проект змін до «Регіональної програми «Питна вода Луганщини» на 2006-2020 роки», фінансова модель забезпечення реалізації заходів щодо розвитку систем водопостачання та водовідведення Луганської області. На території області також відсутнє використання сучасних ефективних технологій комплексної переробки ТПВ. На сьогодні полігони та звалища для розміщення ТПВ є екологічно небезпечними об'єктами, на яких виділяється біогаз, що забруднює атмосферне повітря, та фільтрат, що забруднює ґрунтові води. На більшості полігонів виявляються факти горіння побутових відходів, що є наслідком недотримання технології їх розміщення. Засобом розв'язання проблем з альтернативних джерел тепlopостачання є впровадження нових енергоефективних і екологічно чистих технологій і обладнання для комунальної теплоенергетики на основі фундаментальних і прикладних досліджень наукових установ із залученням підприємств галузі.

Заслужений будівельник України, генеральний директор холдингової компанії «МРІЯ - ІНВЕСТ» Поркуян Сергій Леонідович висловився про підтримку в підготовці кадрів і можливості проходження практик і стажувань на будівельних майданчиках, навів приклад першої проби організації будівельного загону студентами СНУ ім. В. Даля. Також він запропонував системний підхід у вирішенні питання енергоефективності та енергозбереження в будівництві та комунальному господарстві в Україні, а саме:

- прийняття базових законодавчих актів щодо реформи енергоефективності для житлових будинків і об'єктів соціально-культурного побуту (Верховна Рада України станом на сьогоднішній день прийняла тільки один з п'яти законів, необхідних для запуску Фонду енергоефективності);
- прийняття і реалізація програм з енергоефективності на всіх рівнях: Україна, області, міста, райони, підприємства;
- впровадження системи енергоаудиту, енергетичних паспортів (сертифікатів);
- проектування будівництва і реконструкції, капітальних ремонтів має виконуватися відповідно до вище перелічених законів і вимог (норм) і відповідати необхідному класу енергоефективності;
- відповідно будівництво, реконструкція та капітальні ремонти повинні виконуватися відповідно до вище перелічених законів і вимог (норм).

Про залучення школярів та студентів до наукових досліджень з енергозбереження у житлово-комунальному господарстві доповів доцент кафедри машинознавства та обладнання промислових підприємств Жидков Андрій Борисович. На прикладі роботи відокремленого підрозділу «Науково-дослідний інститут «Іскра»» він показав розрахунки термічного опору теплопередачі вікон та застосування ефективних завіс з віддзеркалюючим

покриттям, що вночі взимку дають змогу знизити втрати тепла крізь вікна на 3-7%, в залежності від виду опалення.

Представник заступника міського голови м. Сєверодонецьк Ольшанського О.В. доповів про земельні відносини в сфері житлово-комунального господарства: правові проблеми та шляхи їх вирішення. Наприклад, відповідно до ч. 2 ст. 124 Земельного кодексу України, передача в оренду земельних ділянок, що перебувають у комунальній власності, здійснюється за результатами проведення земельних торгів, крім випадків, встановлених ч. 2, ч. 3 статті 134 цього Кодексу, яка не передбачає набуття права на оренду земельних ділянок під розміщення багатоквартирного жилого будинку, що позбавляє об'єднання власників отримати в оренду земельні ділянки, та не реалізовується ч. 2 ст. 42 Земельного Кодексу України. Сьогодні органи місцевого самоврядування, нажаль, не можуть самостійно вирішити питання щодо врегулювання спірних питань в сфері земельних відносин у громаді під об'єктами житлово-комунального господарства. Вирішення їх повинно здійснюватися саме на законодавчому рівні.

Директор департаменту комунальної власності, земельних та майнових відносин Луганської Облдержадміністрації Квас В.Н. повідомив про перспективи побудови кластерних міжвідомчих об'єднань з метою створення єдиного центру управління, що забезпечить:

- злагоженість роботи через підпорядкованість одному центру управління;
- ефективність комунікації між відомствами, яка полягає у швидкому обміні оперативною інформацією;
- своєчасне реагування на виявлені порушення бюджетного законодавства України;
- зменшення корупційних ризиків під час виконання поставленого завдання за рахунок максимальної прозорості процесу взаємодії служб та відомств.

Про наукомісткі технології у вирішенні переробки та утилізації твердих відходів доповів декан будівельного факультету Донбаського державного технічного університету Соколенко Вадим Миколайович. Він запропонував впроваджувати наукомісткі технології в процес переробки та утилізації промислових і муніципальних твердих відходів, які можуть бути вирішені різними комплексними шляхами: комплекс роздільного збору сміття та відходів; комплекс ручного сортування утильних фракцій; комплекс екологічно чистого спалювання дрібного відсіву ручного сортування.

Заступник начальника управління містобудування та архітектури Івасішин Михайло Дмитрович надав інформацію щодо містоутворюючих

документів Луганської області. У теперішній час, на жаль, велика частина їх застаріла, а частина не враховує наявності особливостей території, наприклад, історичної зони охорони, санітарної або виробничої. На виконання цих робіт потрібно багато часових, трудових і фінансових ресурсів.

Заслужений будівельник України, директор ТОВ «Промхіммонтаж» (м. Сєверодонецьк) Панаїт Юрій Володимирович виступив від представників-виробничників про роботу підприємств у сучасних умовах. Він підкреслив, що ТОВ «Промхіммонтаж» одне з найбільших і технічно укомплектованих виробництв в регіоні, має великий досвід роботи в будівництві багатьох об'єктів господарства, але в сучасних умовах практично відсутні замовлення і велика складність утримати висококваліфікованих фахівців на робочих місцях. Підготовка будь-якого фахівця до високого рівня вимагає п'ять і більше років, після того як його приймуть на роботу, а саме такі працівники виїжджають за межі міста, області та країни. Тому обладміністрації необхідно при плануванні розвитку регіону, виконання будівельних, реконструктивних, відновлювальних робіт підтримувати підприємства області, які десятиріччями працюють в цій сфері і мають великий досвід.

Представник директора департаменту Державної архітектурно-будівельної інспекції у Луганській області розповіла про гостру проблему підбору кадрів з архітектурно-будівельних спеціальностей і відновлення нормальної роботи департаменту.

Начальник служби автомобільних доріг у Луганській області Арапов Артем Олександрович проінформував всіх щодо капітального та поточного середнього ремонту автомобільних доріг. Кожні десять років необхідно проводити капітальний ремонт доріг, в нашій області навіть дороги оборонного значення знаходяться в критичному стані, а це понад 3600 км території підконтрольної Україні. На балансі обласної адміністрації порядку 2400 км доріг місцевого значення з різним стандартом навантаження. У планах 2017 року необхідно зробити ремонт 40 км покриттів.

Завідувач сектором у Луганській області Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України Копилов Сергій Миколайович розповів про діяльність міністерства. Перед Міністерством поставлено комплекс проблем і завдань, а саме – Крим, непідконтрольні території, лінія розмежування, гуманітарна складова і переселенці. Із яких треба оперативного формувати чітку державну позицію, стратегію, вибудовувати політику і щодня тримати руку на пульсі. Але головне завдання – це невійськові способи повернення людей і територій. 16 січня 2017 Уряд затвердив план дій щодо реінтеграції окремих територій Донецької та Луганської областей, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої

повноваження, який був запропонований МТОТ. Це Розпорядження КМУ «Про затвердження плану заходів, спрямованих на реалізацію деяких засад державної внутрішньої політики щодо окремих районів Донецької та Луганської областей, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження».

Питання про забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб особливо гостро стоїть на порядку денному, багато із присутніх особисто на собі і своїх сім'ях відчувають невпорядковані побутові проблеми і безперспективність отримання житла.

На конференції було зроблено 51 доповідь, перелік яких подаємо нижче з посиланням на зміст інтернетвидання її матеріалів [1]:

1. Демин Н.М. Проблемы и перспективы кадрового обеспечения отраслей коммунального хозяйства городов Украины.
2. Осетрін М.М. Проблеми організації підготовки фахівців за спеціальністю «Будівництво та цивільна інженерія» (спеціалізація «Міське будівництво та господарство») в Україні.
3. Іванченко Г.М. Створення нових стандартів вищої освіти по спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія.
4. Квас В.М., Гарбуз Ю.Г. Перспектива побудови кластерних міжвідомчих об'єднань.
5. Ольшанський О.В. Земельні відносини в сфері житлово-комунального господарства: правові проблеми та шляхи їх вирішення.
6. Сурай В.А. Шляхи вирішення проблемних питань у сфері централізованого водопостачання та водовідведення Луганської області.
7. Копылов С.Н. Загальні напрямки діяльності держави щодо відновлення єдності та територіальної цілісності України.
8. Безбабічева О.І., Овчінніков І. А. Фактори ризику при виборі ефективних технологій і матеріалів для гідроізоляційного захисту елементів тунелів та метрополітенів.
9. Бойко Г.О., Зеленко О.В., Коритний О.А., Мостовий М.К. Безпечна експлуатація будівельних кранів.
10. Гук В.І. Горизонтальна архітектура, рух і його безпека.
11. Целуйкіна О.В. Особливості формування архітектури медичних закладів (на прикладі міста Харкова).
12. Неженцев А.Б., Аветисян С.М. Анализ динамических нагрузок при опускании грузов подъемными кранами.
13. Поркуян С.Л. Энергоэффективность и энергосбережение в строительстве и коммунальном хозяйстве.

14. Радкевич А. В., Нетеса А. Н, Бубакер С., Насекин А.С. Расчет экономической эффективности внедрения технологии резьбового соединения арматуры.
15. Скорук О.М., Чорний І.В., Татарченко Г.О. Оцінка прогину сталевібробетонних плит.
16. Уваров П.Є. Аспекти організаційно-технологічного проектування будівництва.
17. Щербак В.В., Соколенко В.М., Пилипенко Б.М. Наукові технології в рішенні переробки та утилізації твердих відходів.
18. Білошицька Н.І., Марченко Д.М. Структурування полімерної матриці пластбетону в умовах сополімеризації.
19. Білошицький М.В. Переробка відходів міді в порошок для нанесення захисних покриттів.
20. Венцель Е.С., Щукин А.В. Экономическое обоснование нанесения ионно-плазменного покрытия на поверхность режущих элементов автогрейдера.
21. Венцель Е.С., Орел О.В. Визначення ресурсу робочих рідин в гідросистемах будівельних машин.
22. Ефименко О.В., Плугіна Т.В., Мусаев З.Р. Модель адаптивної оптимізації робочих процесів дорожніх машин.
23. Жидков А.Б., Богоявленський М., Ненахов С. Експериментальне дослідження енергозаощадних властивостей теплозахисних завіс.
24. Панаит Д.Ю., Татарченко Г.О. Практический опыт повышения грузоподъемности монтажных кранов.
25. Черкас К.В., Комарова И.В. Экономия энергоресурсов – основа благосостояния человека.
26. Шмуклер В.С., Краснов С.Н. Использование модульных элементов при строительстве пешеходных мостов.
27. Шпарбер М.Є. Проблеми застосування інформаційних технологій на стадії інженерної підготовки будівельного виробництва.
28. Скуридина Т.А. Использование пенополистирола в современных строительных технологиях.
29. Білошицький М.В., Седова М.Б. Дослідження впливу термічної обробки на структуру та властивості штампової сталі 4Х5МФ1С.
30. Блудов О., Тарасов В.Ю. Дослідження органополісілоксанової композиції силіконового герметика.
31. Виноградов О.В. Сучасні технології виробництва бетонів з високими експлуатаційними характеристиками.

32. Водолазський О.О. Властивості бетону при використанні модифікаторів на основі техногенних відходів.
33. Глуценко І.І. Возможности 3D-печати в строительстве.
34. Гук В.І. Архітектура перетинів автомагістралей в різних рівнях.
35. Дегтяр І.Ю. Морозостійкість бетонів.
36. Жулихин Д. Применение солнечной энергии в ЖКХ.
37. Кобельнюк Д.С. Роль малих архітектурних форм у ландшафтному дизайні.
38. Курпас А.О. Вертикальне озеленення у сучасному місті.
39. Моцпан В.О. Властивості, що впливають на якість бетону.
40. Оберемко С.О. Моделювання технологічних процесів при організації будівельного виробництва.
41. Писаренко М.В. Підходи до збільшення природного потенціалу міста.
42. Проценко Д.В. Вплив суперпластифікаторів на властивості бетонної суміші та бетону.
43. Римарь К.Є. Застосування наповнювачів у цементних бетонах.
44. Рыкова О.Ю. Проблемы энергоэффективного теплоснабжения.
45. Сабирзанов М.И., Уваров П.Е. Проблемы учета остаточной надежности ресурса действующих трубопроводных сетей.
46. Уваров П.Е. Исследование информационных моделей поддержки жизненного цикла проекта-объекта строительства (П-ОС).
47. Холодняк В.В. Проблеми енергозбереження в будівництві.
48. Чорний І.В., Уваров П.Є. Облік концепцій енергозбереження в проектах реконструкції житлової забудови.
49. Шпарбер М.Є. Сучасні концепції підвищення енергоефективності будівель.
50. Ямполь О.О. Стійкість цементних композицій до дії агресивних середовищ, що містять іони хлору.
51. Яришев П.Л., Завалyak В.М. Дослідження процесів модифікування структури цементних бетонів.

За результатами круглого столу прийнято рішення:

Визнати у якості безумовно позитивного досвіду результати науково-практичної інтернет-конференції **«Розвиток будівництва та житлово-комунального господарства в сучасних умовах»**.

Формат науково практичної конференції забезпечує можливість обміну досвідом, сприяє плідній дискусії, налагодженню зв'язків освітніх, наукових, будівельних закладів та організацій, органів місцевого та державного

управління. Залучення студентської та наукової молоді слугує гарантом імплементації досвіду та рішень учасників заходу.

Поєднання формату засідань, інтернет-конференції, друкованих доповідей або тез створює майданчик для формування перспективних науково-технічних і технологічних розробок, інноваційних проектів у сфері будівництва та житлово-комунального господарства, підвищення рівня наукового інформаційного обміну та підготовки наукових кадрів.

Рекомендувати організаторам конференції продовжити практику проведення подібних заходів на регулярній основі.

Література

1. «Розвиток будівництва та житлово-комунального господарства в сучасних умовах»: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (Сєверодонецьк, 22.03 - 23.03.2017 р.). – Сєверодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2017. – 148 с. <http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/1298>.

Анотація

Представлена інформація о Всеукраїнской научно-практической конференции "Развитие строительства и жилищно-коммунального хозяйства в современных условиях", проведенную у Восточно-украинском национальном университете имени Владимира Даля в Северодонецке.

Ключевые слова: строительство, жилищно-коммунальное хозяйство, подготовка специалистов.

Annotation

The information on the All-Ukrainian scientific-practical conference "Development of Construction and Housing and Communal Economy in Modern Conditions" was presented at the East Ukrainian National University of Vladimir Dahl in Severodonetsk.

Key words: construction, housing and communal economy, training of specialists.